

Omezení maximální délky pobytu v schengenském prostoru na tři měsíce během období půl roku u cizince, na kterého se nevztahuje vízová povinnost, se neuplatní na osoby, na které se vztahuje režim malého pohraničního styku

Pro tyto cizince, kteří jsou držiteli povolení pro malý pohraniční styk, musí být maximální délka pobytu stanovená dvoustrannými dohodami mezi členskými státy a třetími zeměmi, které s nimi sousedí, vypočítána nezávisle na pobytech, které dříve uskutečnili, jestliže tyto pobyty byly přerušeny návratem do země jejich bydliště.

Podle Úmluvy k provedení Schengenské dohody¹ se cizinci, kteří nepodléhají vízové povinnosti, mohou volně pohybovat v schengenském prostoru po dobu nejvýše tří měsíců během období šesti měsíců ode dne prvního vstupu.

Zvláštní nařízení² se použije na cizince, kteří mají bydliště v pohraniční oblasti země, která není členem Unie, u hranic s členským státem, tedy oblasti do vzdálenosti nejvýše 30 kilometrů od hranice. Obyvatelé pohraniční oblasti mohou získat povolení pro malý pohraniční styk, které jim umožňuje vstupovat do sousedního členského státu a pobývat tam nepřerušeně po dobu, jejíž délka je určena oběma zeměmi, avšak nemůže přesáhnout tři měsíce. Držitelé tohoto povolení nejsou oprávněni se pohybovat mimo pohraniční oblast navštíveného členského státu.

Maďarsko a Ukrajina uzavřely dohodu provádějící nařízení o malém pohraničním styku na jejich společné hranici, která stanoví mimo jiné maximální délku pobytu ukrajinských státních příslušníků, na které se vztahuje režim malého pohraničního styku, v Maďarsku. Tato doba, upravená maďarskými právními předpisy, je maximální dobou stanovenou nařízením, tedy tři měsíce, pokud je pobyt nepřerušen.

Ukrajinský státní příslušník Oskar Shomodi je držitelem povolení pro malý pohraniční styk, na jehož základě je oprávněn ke vstupu do pohraniční oblasti Maďarska. Dne 2. února 2010 přišel na hraniční přechod Záhony za účelem vstupu do Maďarska. Maďarská policie přitom konstatovala, že ode dne 3. září 2009 do 2. února 2010 strávil na maďarském území 105 dní, kdy přicházel téměř denně na několik hodin. Jelikož O. Shomodi strávil v schengenském prostoru více než tři měsíce v průběhu šesti měsíců, odmítla mu maďarská policie na základě maďarských právních předpisů vykládaných ve světle Úmluvy o provedení Schengenské dohody vstup na maďarské území.

O. Shomodi podal proti rozhodnutí policie opravný prostředek u maďarských soudů. Legfelsőbb Bíróság (Nejvyšší soud, Maďarsko), kterému byl předložen kasační opravný prostředek, se táže Soudního dvora, zda je dotčená úmluva, která podle výkladu maďarských orgánů omezuje maximální dobu pobytu obyvatele pohraniční oblasti v pohraniční oblasti Maďarska na tři měsíce během období šesti měsíců, slučitelná s nařízením o malém pohraničním styku.

¹ Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, podepsané dne 19. června 1990 v Schengenu (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19; Zvl. vyd. 19/02, s. 9).

² Jedná se o nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1931/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se stanoví pravidla pro malý pohraniční styk na vnějších pozemních hranicích členských států a mění Schengenská úmluva (Úř. věst. L 405, s. 1, a oprava Úř. věst. 2007, L 29, s. 3).

Ve svém rozsudku Soudní dvůr nejprve konstatuje, že **obecné pravidlo schengenského *acquis*, které omezuje pobyt cizinců na tři měsíce během období půl roku, se na malý pohraniční styk nepoužije**. Soudní dvůr zdůrazňuje, že omezení na tři měsíce stanovené v nařízení o malém pohraničním styku se týká „nepřerušených pobytů“, zatímco omezení plynoucí z schengenského *acquis* se těchto pobytů netýká. Soudní dvůr poznamenává, že i když Komise původně při přípravě nařízení navrhla stejný výpočet maximální délky pobytu, jaký stanoví schengenské *acquis*, unijní zákonodárce zvolil zvláštní omezení týkající se nepřerušených pobytů. Podle Soudního dvora nemůže okolnost, že toto omezení je stejně jako v schengenském *acquis* stanoveno na tři měsíce, zpochybnit jeho zvláštní povahu vzhledem k obecným pravidlům použitelným na státní příslušníky třetích zemí, na které se nevztahuje vízová povinnost. Z nařízení č. 1931/2006 totiž nevyplývá, že by uvedené tři měsíce byly včleněny do doby šesti měsíců.

Přijetím nařízení o malém pohraničním styku kromě toho unijní zákonodárce zamýšlel zavést pravidla, která jsou nezávislá na pravidlech schengenského *acquis* a od nich odlišná. Účelem těchto pravidel je umožnit dotčeným obyvatelům pohraničních oblastí překračovat vnější pozemní hranice Unie snadno, tedy bez nadměrné administrativní zátěže, často, ale rovněž pravidelně, z oprávněných důvodů hospodářské, sociální, kulturní nebo rodinné povahy.

Co se týče zneklidnění vyjádřeného některými členskými státy vzhledem k údajným negativním důsledkům autonomního výkladu nařízení, Soudní dvůr odpovídá, že usnadnění přechodu hranic je určeno obyvatelům pohraniční oblasti, kteří cestují v dobré víře a mají oprávněné řádně odůvodněné důvody překračovat vnější pozemní hranici často. Členským státům je navíc ponechána volnost ukládat sankce osobám, které by se ve vztahu ke svému povolení pro malý pohraniční styk dopustili zneužívajícího nebo podvodného jednání.

Za těchto okolností Soudní dvůr rozhodl, že **držitel povolení pro malý pohraniční styk musí mít možnost pohybovat se v pohraniční oblasti po dobu tří měsíců, pokud jeho pobyt nebyl přerušen, a dále získat další nárok na pobyt v délce tří měsíců po každém přerušení pobytu**.

Nakonec Soudní dvůr upřesňuje, že pobyt držitele povolení pro malý pohraniční styk vydaného pro účely malého pohraničního styku musí být považován za přerušeny v okamžiku, kdy dotyčný překročí hranice, aby se vrátil do státu svého bydliště na základě povolení, které mu bylo uděleno, aniž by bylo nutno brát ohled na počet přechodů uskutečněných každý den.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu unijního práva nebo platnosti unijního aktu. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499